

Wraz z klimatem zmienia się biogeochemia fjordów Spitsbergenu...
...część dalsza
...z punktu widzenia obiegu węgla

Karol Kuliński

oraz:

Fernando Aguado Gonzalo, Laura Bromboszcz, Magdalena Diak, Katarzyna Koziarowska-Makuch,
Przemysław Makuch, Izabela Palka, Piotr Prusiński, Seyed Reza Saghravani, Beata Szymczycha i
Aleksandra Winogradow

PROSPECTOR

do permafrost-released organics amplify ocean
acidification in the arctic?

IO PAN

Projekt finansowany przez Narodowe Centrum Nauki – mechanizm SONATA BIS
2019/34/E/ST10/00167

RAW

"RAW – Retreat And Wither" – What is the influence of glaciers recession
from tidewater to land-based on the marine biological production and
biogeochemistry in the Arctic?

Projekt finansowany w ramach programu GRIEG
przez Norweski Mechanizm Finansowy 2014–2021 (85%)
i Narodowe Centrum Nauki (15%)
2019/34/H/ST10/00504

Instytut Geofizyki
Polskiej Akademii Nauk

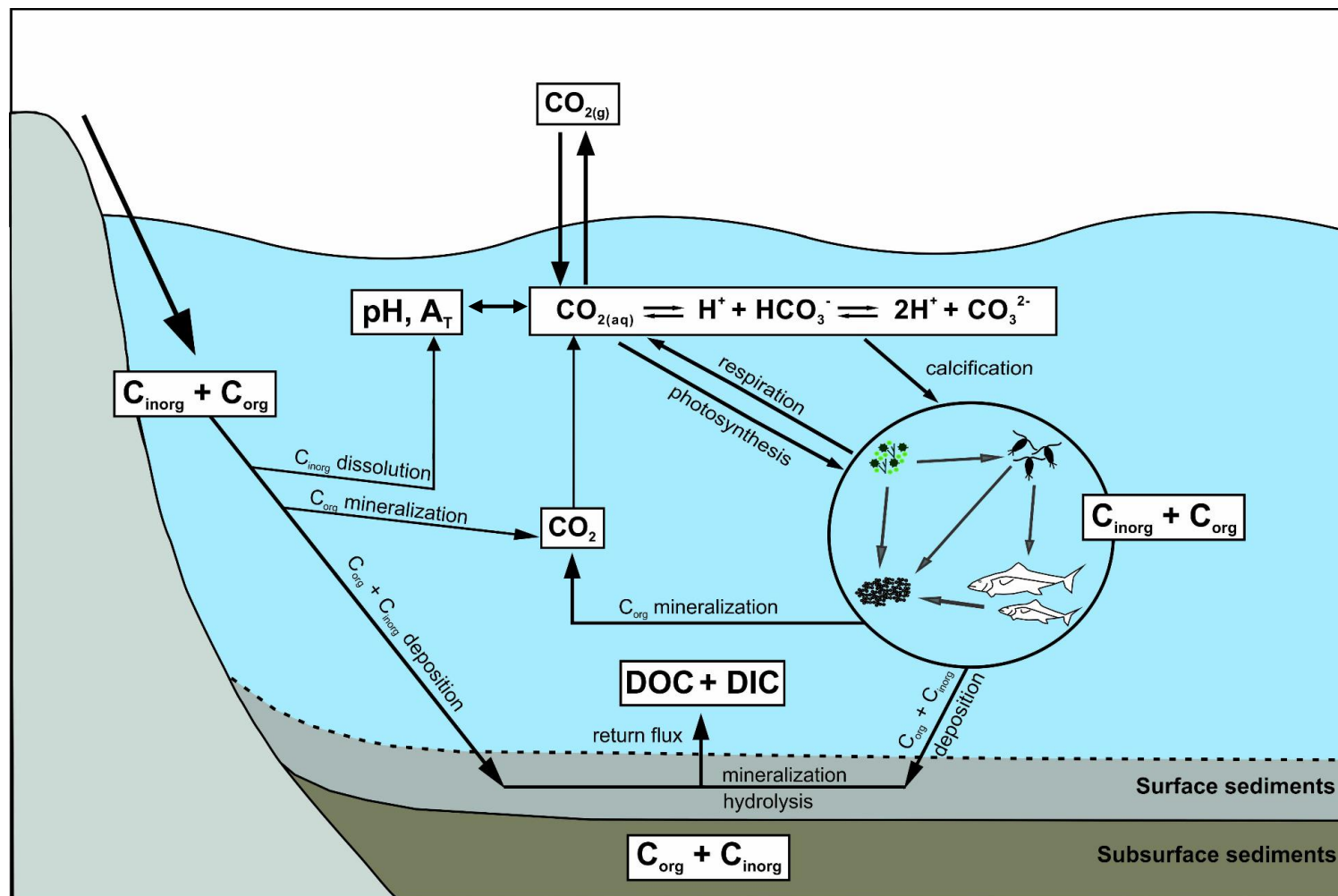
Western Norway
University of
Applied Sciences

Mierzalne właściwości systemu węglanowego:

- **DIC, C_T** – stężenie węgla nieorganicznego
- **A_T** – alkaliczność całkowita, miara przewagi zasad nad kwasami w wodzie morskiej i opisująca jej zdolność do buforowania zmian pH
- **pCO_2** – ciśnienie cząstkowe CO_2 , miara stężenia CO_2 w wodzie morskiej
- **pH**

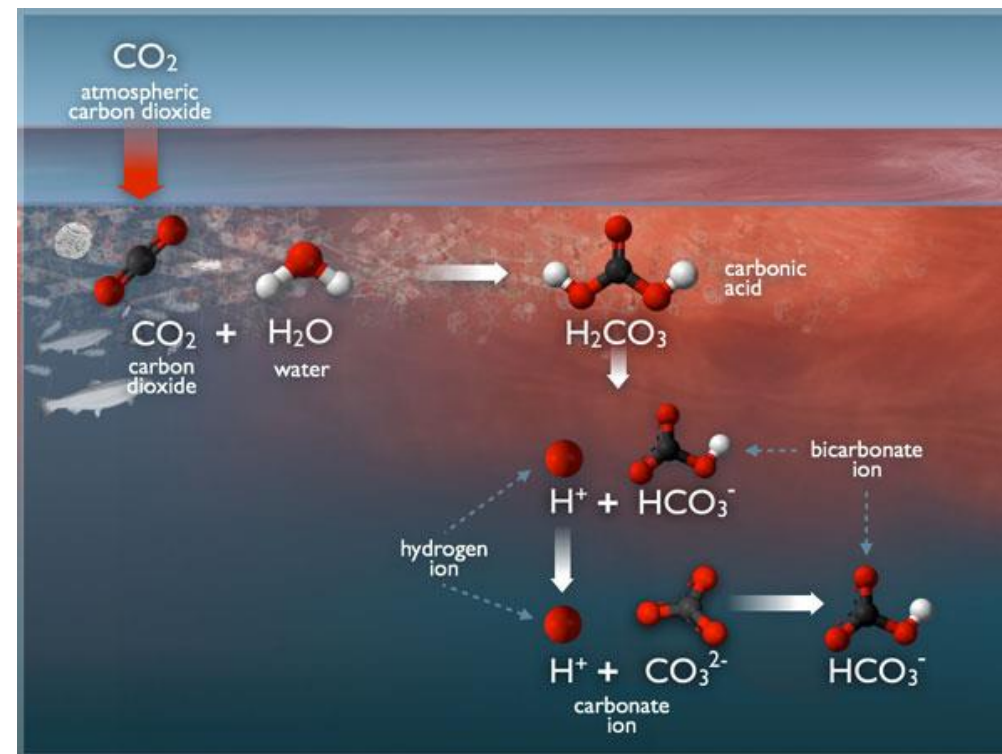
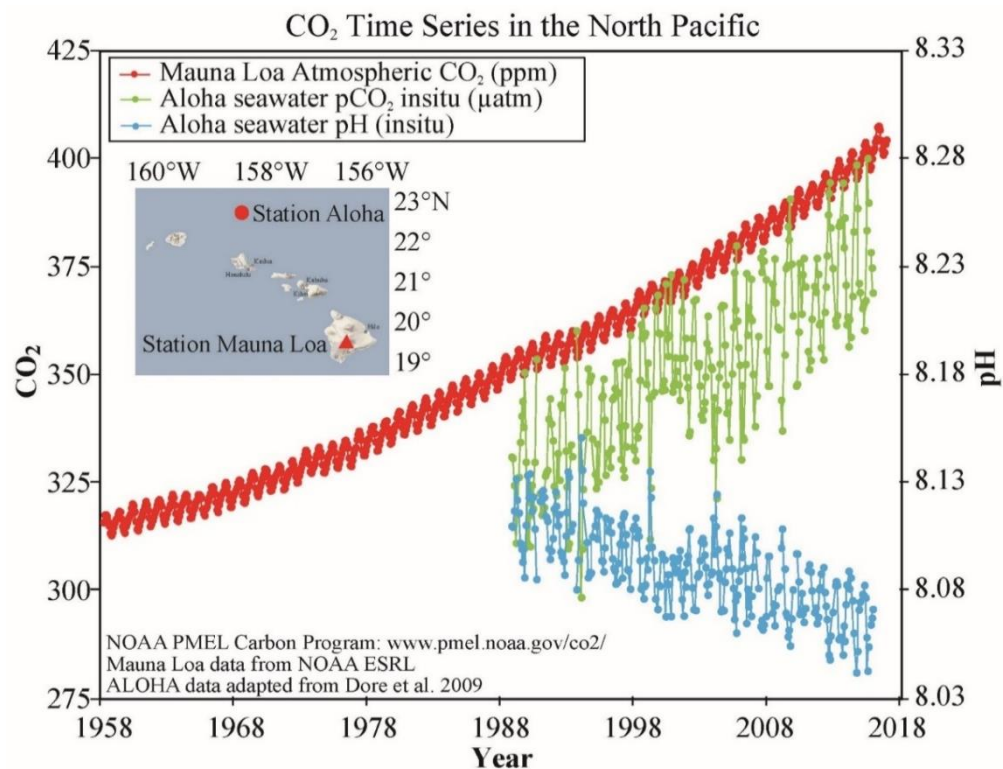
Dodatkowo:

- **Ω** – stopień nasycenia wody $CaCO_3$ (kalcytem lub aragonitem)

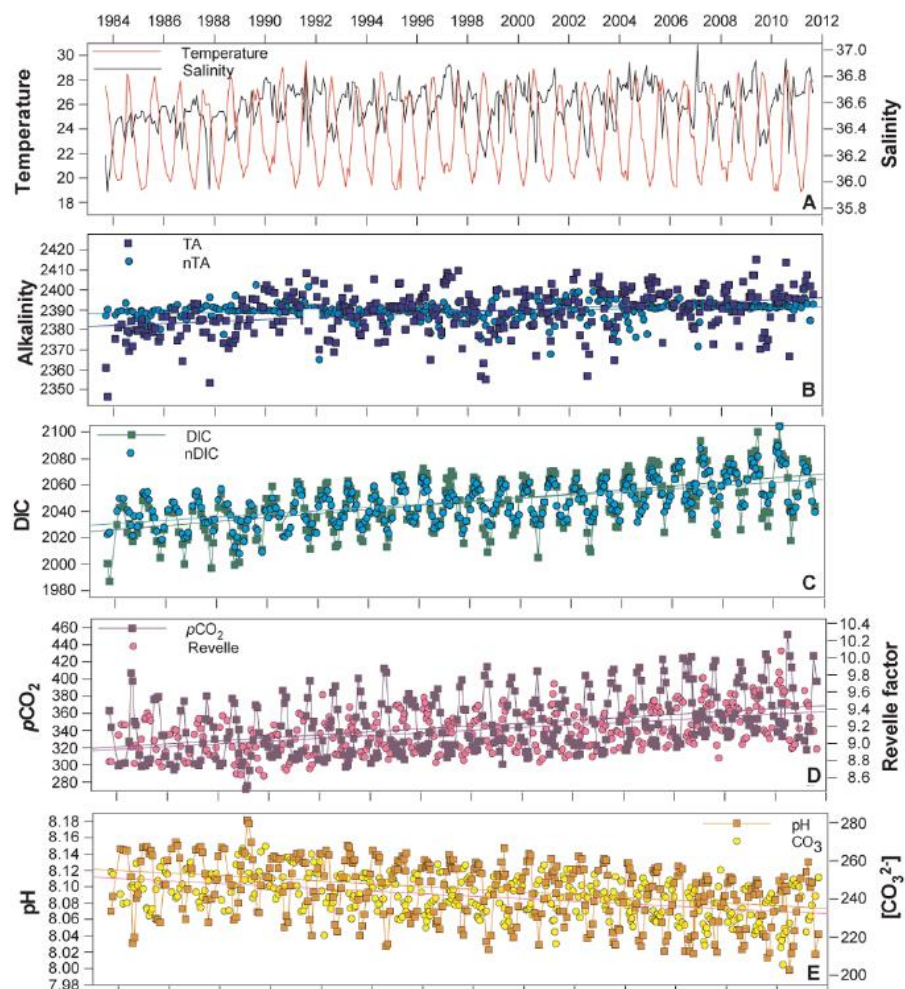
Zakwaszanie wody morskiej (*Ocean Acidification*)

Wraz ze wzrostem stężenia CO₂ w atmosferze rośnie również stężenie CO₂ w wodzie morskiej
CO₂ rozpuszczony w wodzie tworzy słaby, dwuprotonowy kwas węglowy, którego dysocjacja prowadzi do uwolnienia H⁺

Zakwaszanie wody morskiej (*Ocean Acidification*)

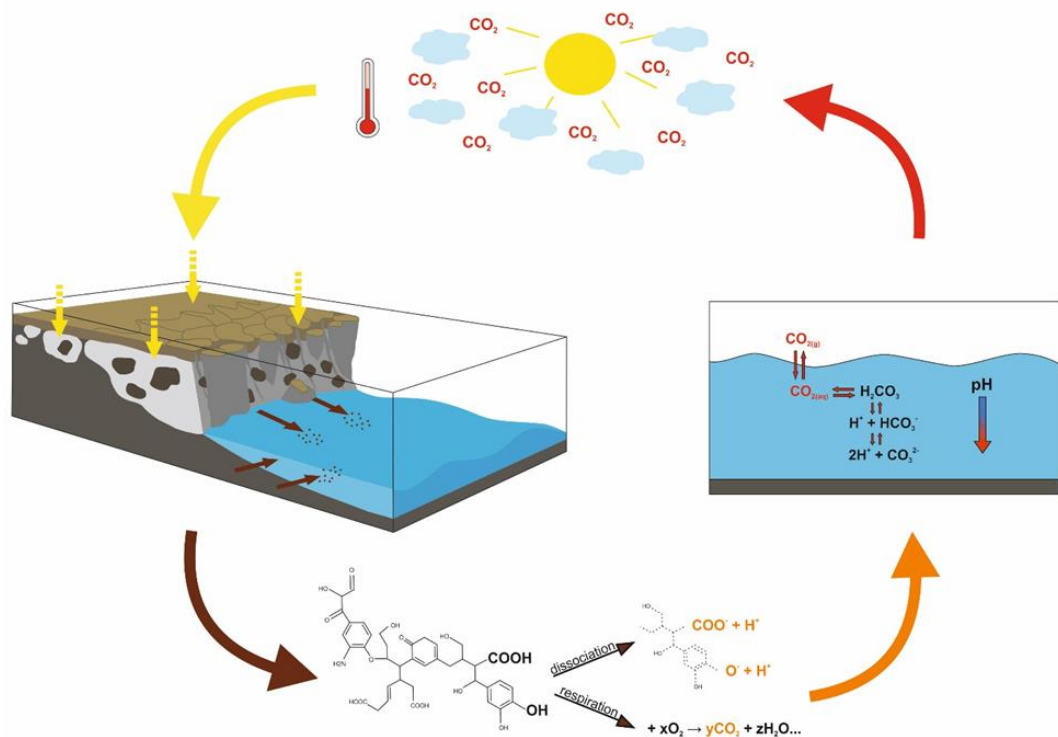
BATS - Bermuda Atlantic Time-series Study

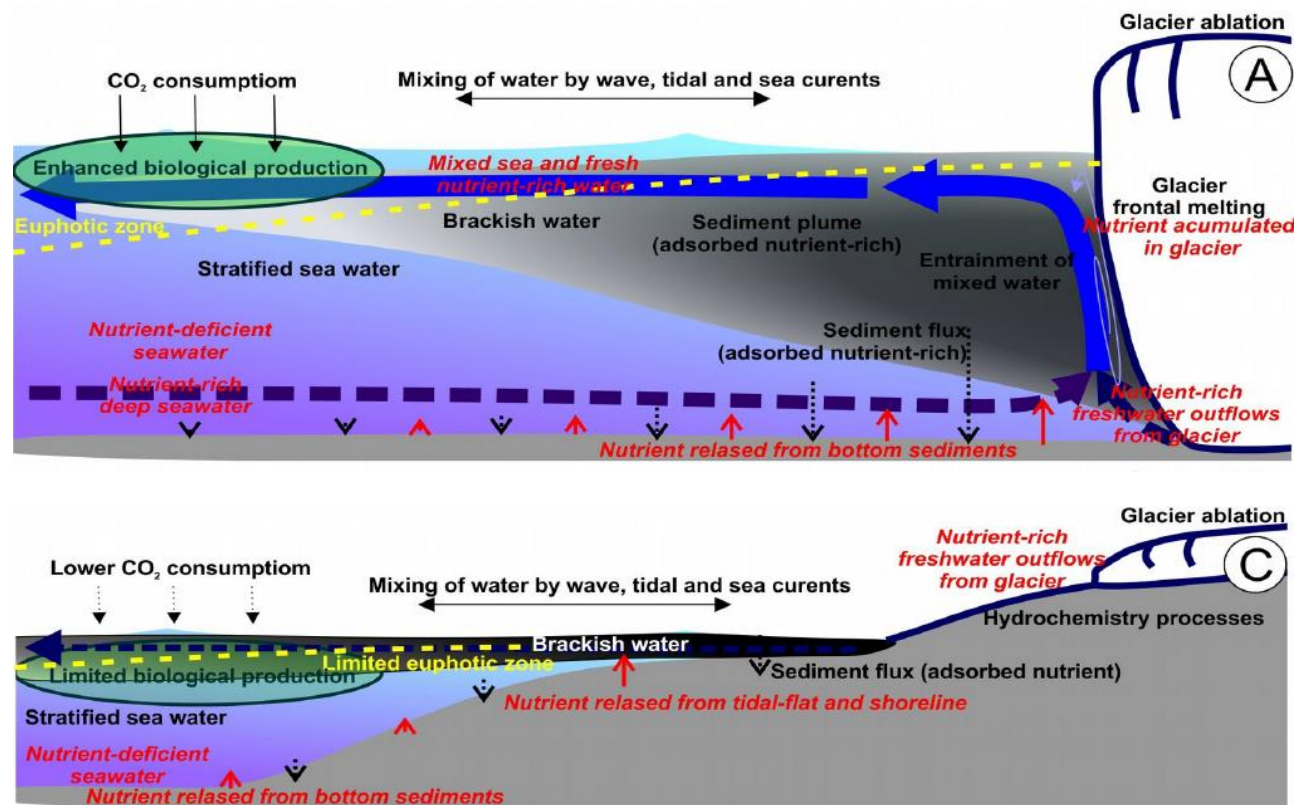
- W wyniku zakwaszania wody morskiej rośnie DIC (C_T) oraz spada pH i stężenie jonów CO_3^{2-}
- Ponieważ alkaliczność jest względnie stała w otwartym oceanie, mechanizm zakwaszania wody może być w pełni zrozumiany znając zmianę CO_2 w atmosferze oraz wymianę CO_2 przez powierzchnię morza

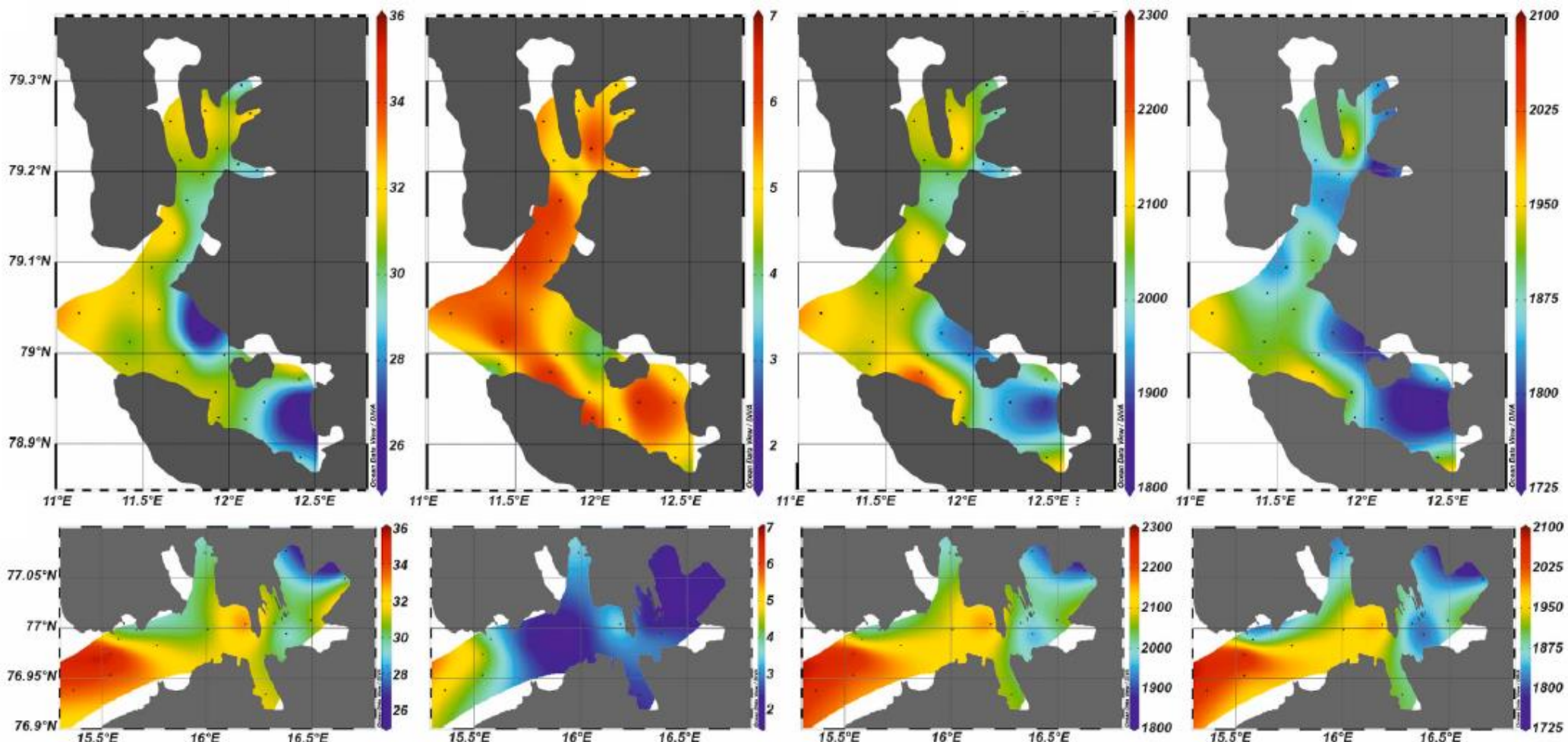
PROSPECTOR

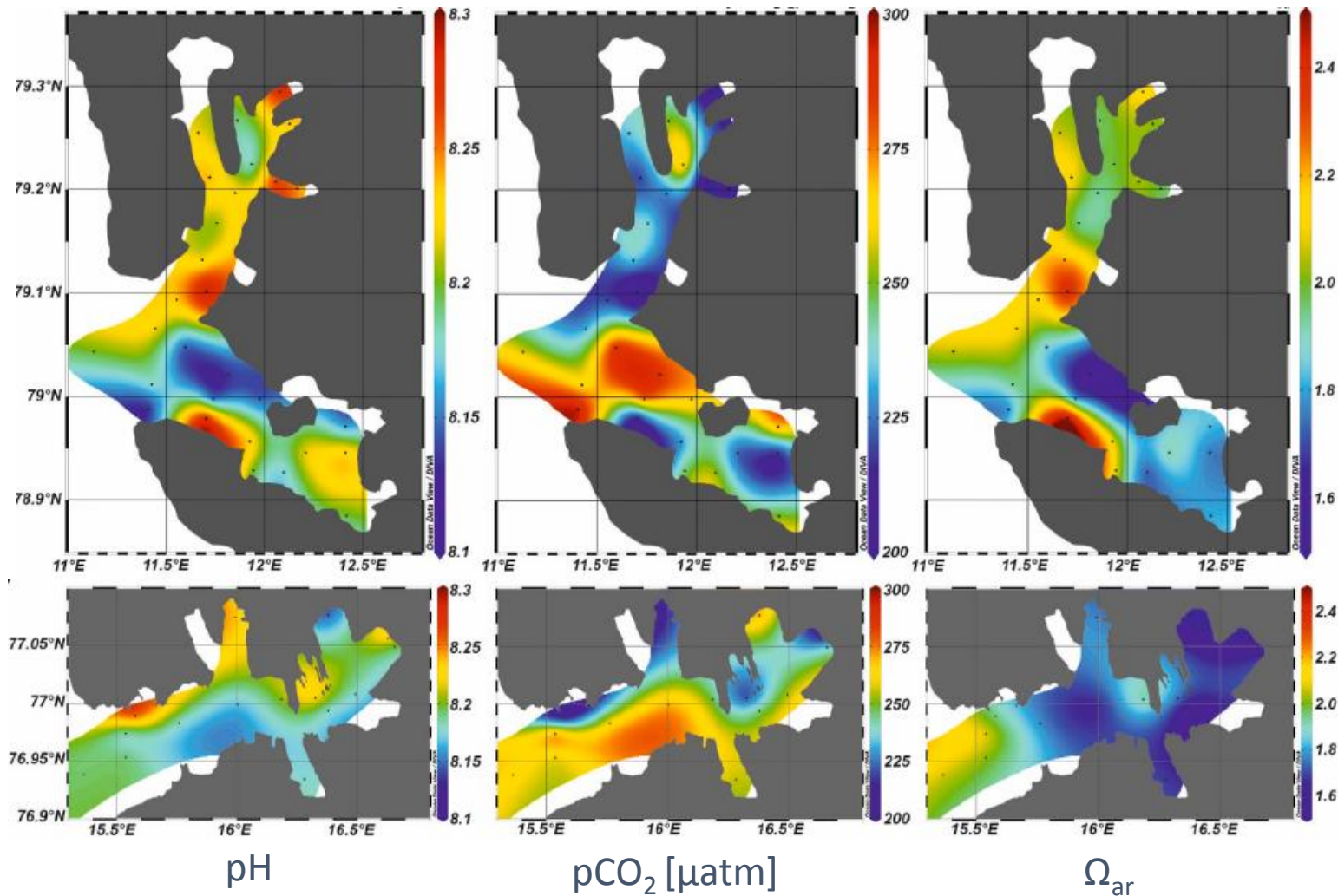
RAW

Zmienność przestrzenna S, T, A_T i C_T w fiordach Spitsbergenu

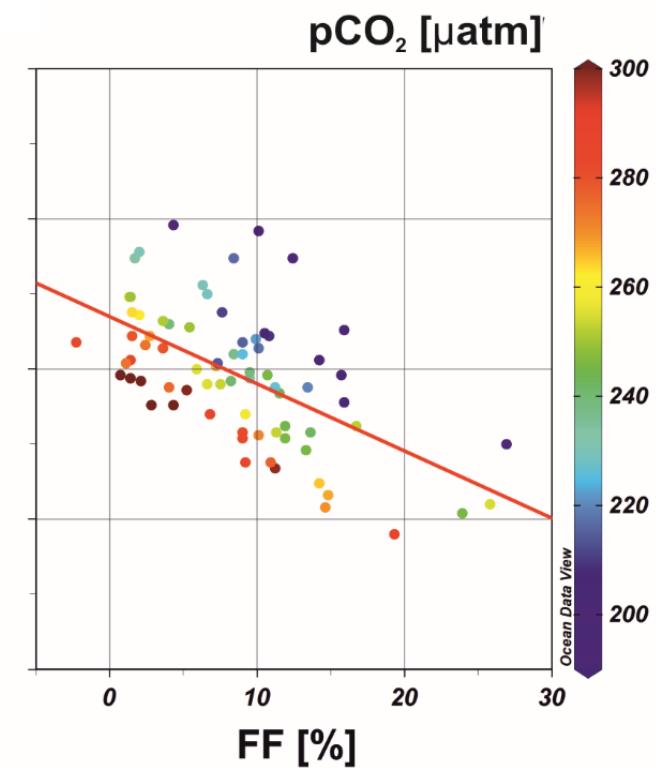
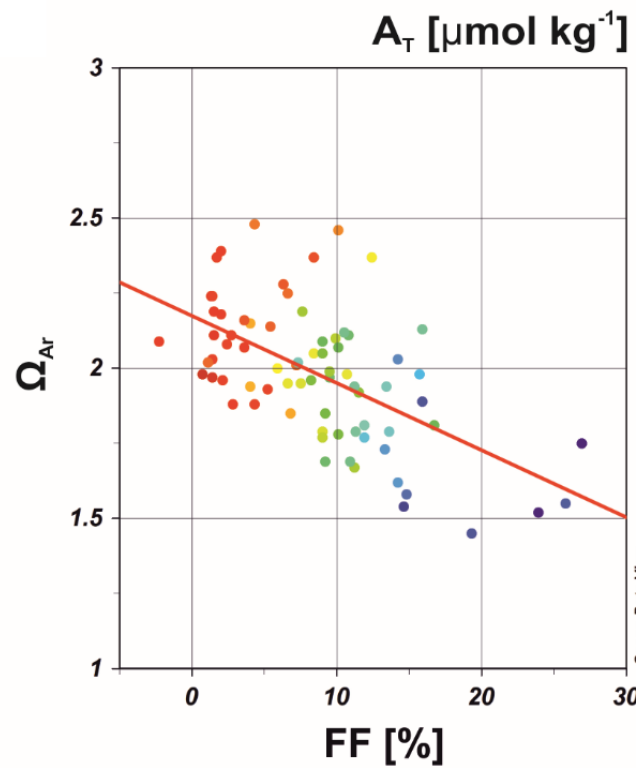
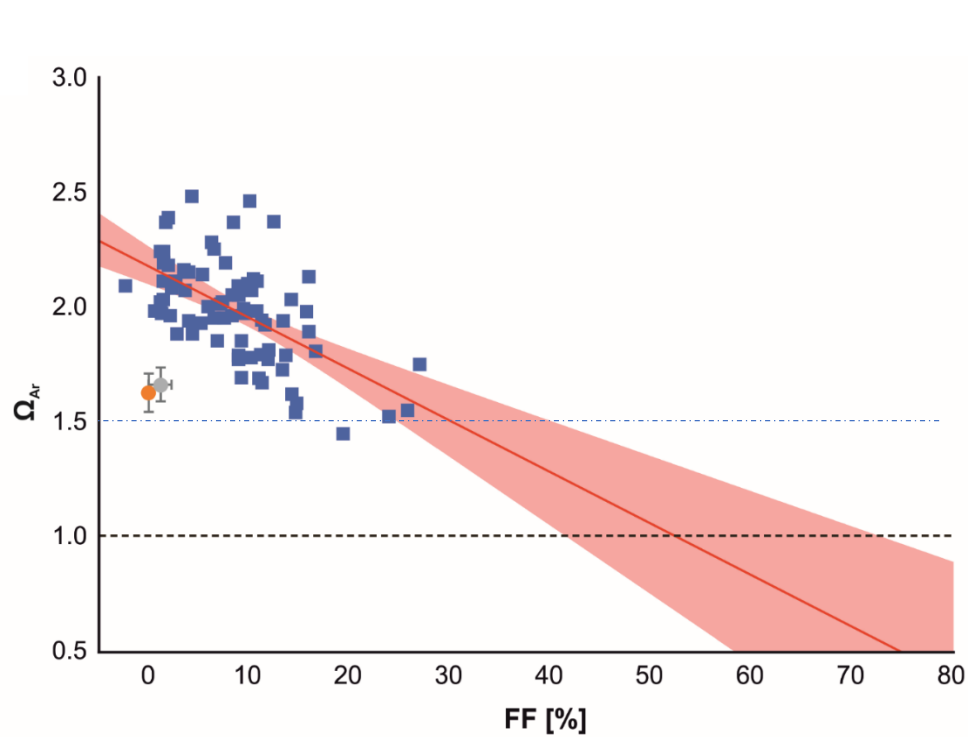

Zmienność przestrzenna pH, pCO₂ i Ω_{ar} w fiordach Spitsbergenu

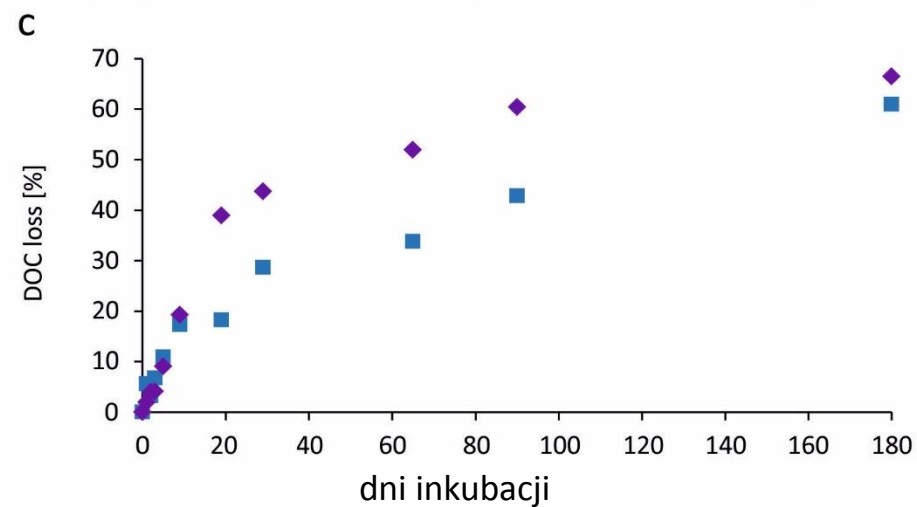
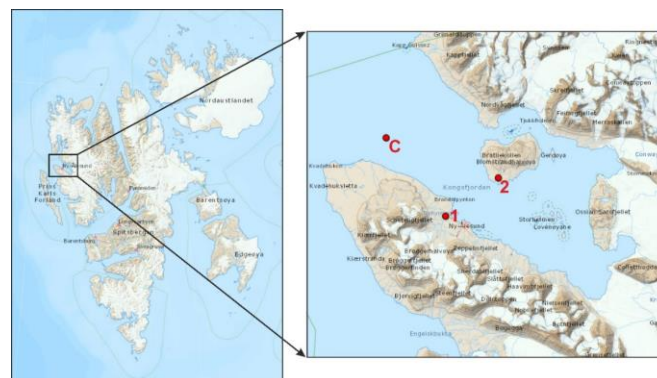
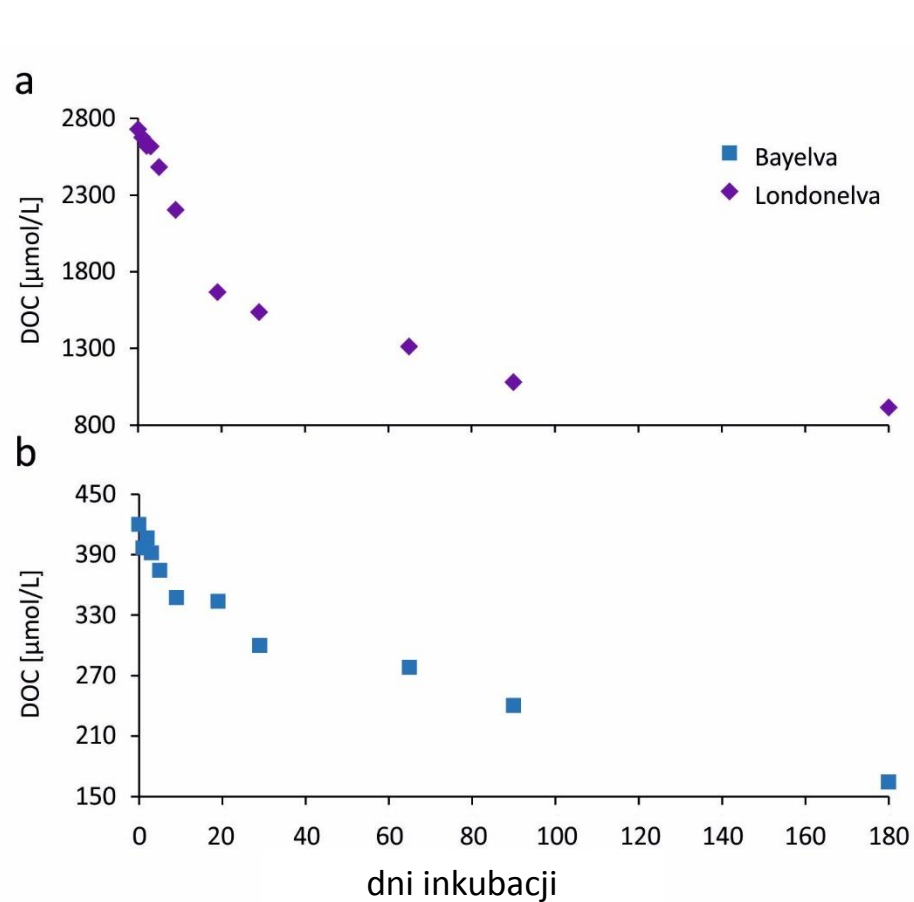

Wystładzanie wody powoduje spadek A_T i Ω_{Ar} w fiordach Spitsbergenu

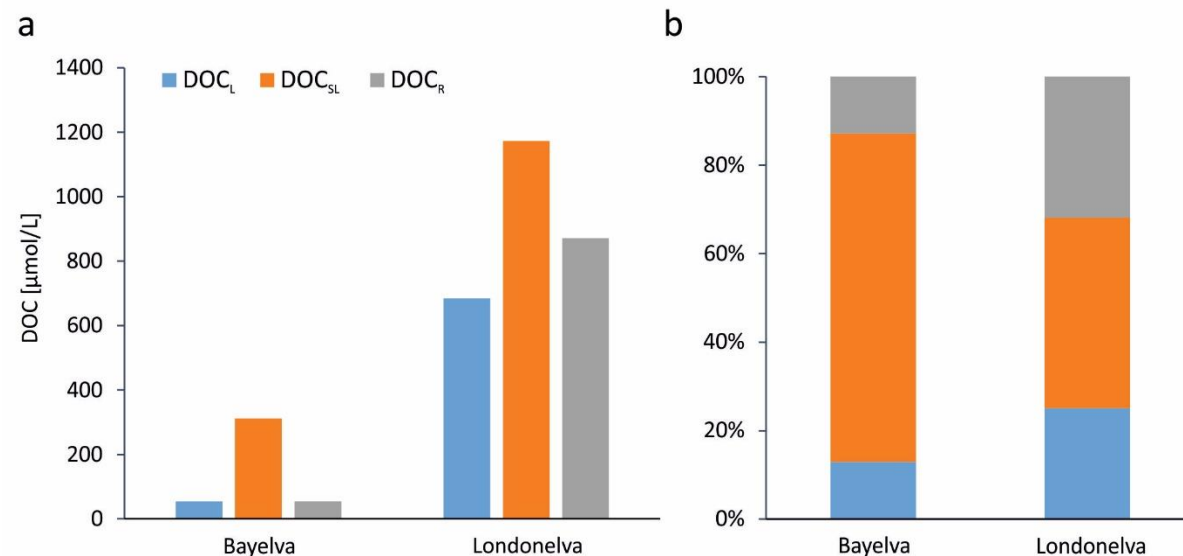
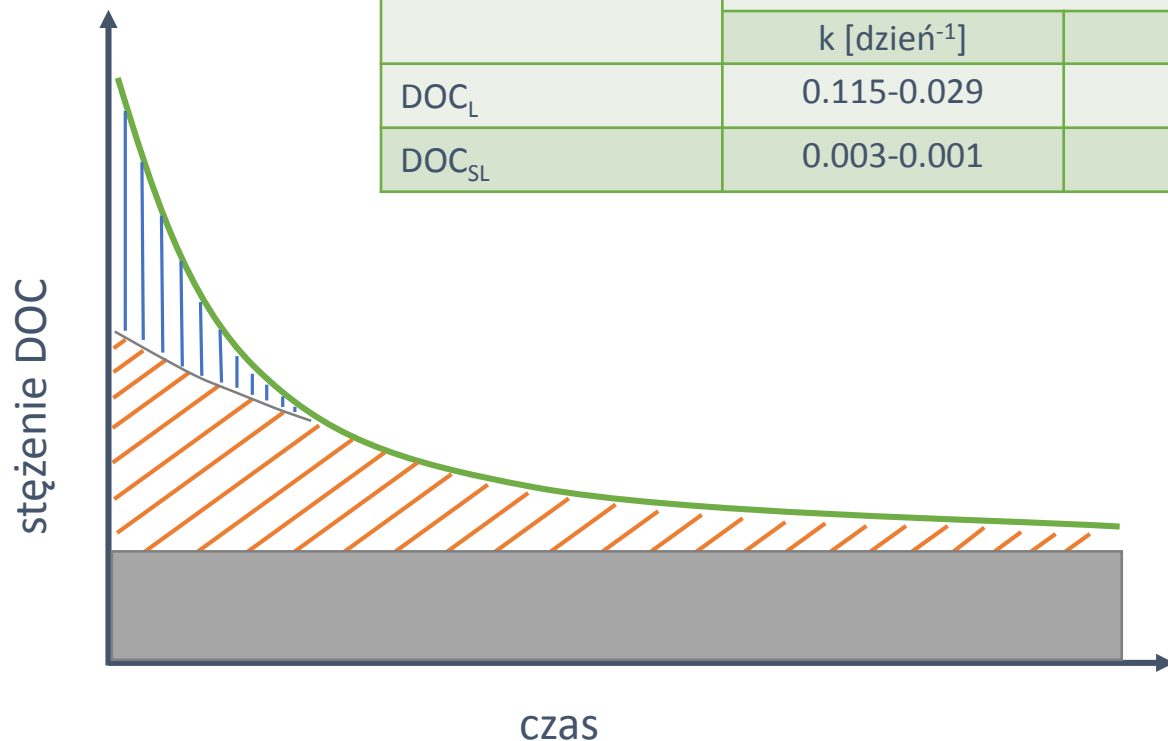
Lądowa materia organiczna uwalniana do fiordów Spitsbergenu jest wysoce biodostępna

Lądowa materia organiczna uwalniana do fiordów Spitsbergenu jest wysoce biodostępna

$$DOC_{(t)} = DOC_{L(t=0)} \cdot e^{-k_{(L)} \cdot t} + DOC_{SL(t=0)} \cdot e^{-k_{(SL)} \cdot t} + DOC_R$$

Fracja DOC	Bayelva		Londonelva	
	k [dzień ⁻¹]	t _{1/2} [dni]	k [dzień ⁻¹]	t _{1/2} [dni]
DOC _L	0.115-0.029	6-24	0.046-0.012	15-60
DOC _{SL}	0.003-0.001	206-422	0.011-0.003	65-260

Podsumowanie:

- **Struktura systemu węglanowego w fiordach Spitsbergenu jest znacznie zróżnicowana w czasie i przestrzeni.**
- **Dopływ wody słodkiej zmniejsza alkaliczność w fiordach, co jest głównym powodem spadku wartości Ω_{ar} i wzmocnienia efektu zakwaszania.**
- **Materia organiczna docierająca do fiordów jest wysoce biodostępna (68-87 %). Przeważa w niej frakcja semi-labilna, której czas półrozpadu mierzony jest w miesiącach.**
- **Fjordy Spitsbergenu wydajnie pochłaniają atmosferyczny CO_2 – efekt produkcji ekosystemu netto.**

Podsumowanie:

- **Struktura systemu węglanowego w fiordach Spitsbergenu jest znacznie zróżnicowana w czasie i przestrzeni.**
- **Dopływ wody słodkiej zmniejsza alkaliczność w fiordach, co jest głównym powodem spadku wartości Ω_{ar} i wzmocnienia efektu zakwaszania.**
- **Materia organiczna docierająca do fiordów jest wysoce biodostępna (68-87 %). Przeważa w niej frakcja semi-labilna, której czas półrozpadu mierzony jest w miesiącach.**
- **Fjordy Spitsbergenu wydajnie pochłaniają atmosferyczny CO_2 – efekt produkcji ekosystemu netto.**

Dziękuję